Yard?m Aramada Kendini Damgalama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yard?m Aramada Kendini Damgalama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32881

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yard?m Aramada Kendini Damgalama Ölçe?i (YAKDÖ), orijinal ad? **Self Stigma of Seeking Help Scale (SSOSH)** olan psikometrik arac?n Türkçe'ye uyarlanm?? halidir. Bu ölçek, bireylerin profesyonel ruh sa?l??? yard?m? arama sürecinde ya?ad?klar? içselle?tirilmi? damgalama alg?s?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in Türkiye örnekleminde güvenirlik ve geçerlik çal??malar?, Sezer ve Kezer (2013) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in 25 madde ve 2 faktörlü bir yap? sergiledi?i do?rulanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in psikolojik yard?m aray???ndaki **kendini damgalama** düzeyini güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Kendini Damgalama, Yard?m Arama, SSOSH, Psikometrik Uyarlama, **Faktör Analizi**, Güvenirlik, Yap? Geçerli?i.

Yazarlar

Sevgi Sezer, Figen Kezer

Amaç

Yard?m Aramada Kendini Damgalama Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin zihinsel sa?l?k sorunlar? veya ki?isel zorluklar? nedeniyle profesyonel yard?m almaktan kaç?nmalar?na neden olan içselle?tirilmi? olumsuz inançlar? ve tutumlar? saptamakt?r. Bu **kendini damgalama**, yard?m arama davran???n?n önündeki en önemli psikolojik engellerden biri olarak kabul edilmektedir.

Ölçek, özellikle psikoloji, rehberlik ve psikolojik dan??manl?k alanlar?nda, bireylerin yard?m arama niyetlerini ve bu niyeti etkileyen damgalama düzeylerini belirlemek için kullan?lmaktad?r. Elde edilen veriler, yard?m arama engellerini azaltmaya yönelik etkili müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine katk? sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, bireyin ruh sa?l??? yard?m? almas? durumunda kendi benli?i hakk?nda olumsuz yarg?larda bulunma e?ilimini temsil eden psikolojik yap?y?, yani **kendini damgalama** (Self-Stigma) kavram?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle, ki?inin yard?m araman?n zay?fl?k veya yetersizlik belirtisi oldu?una dair inanc?n? içerir.

YAKDÖ, orijinal ölçek gibi, kendini damgalama yap?s?n?n farkl? boyutlar?n? kapsamaktad?r. Türk örnekleminde yap?lan çal??malar, bu yap?n?n iki ana faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu faktörler, bireyin yard?m arama sürecine ili?kin içselle?tirdi?i utanç ve olumsuz de?erlendirme korkusunu temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in Türk örneklemindeki geçerlik çal??malar?, Sezer ve Kezer (2013) taraf?ndan detayl? olarak incelenmi?tir. Ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n teorik beklentilere uygunlu?unu test etmek amac?yla **yap? geçerli?i** analizleri gerçekle?tirilmi?tir.

Bu analizler kapsam?nda hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Sonuçlar, ölçe?in 25 maddeden olu?an ve teorik olarak anlaml? kabul edilen 2 faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgular, YAKDÖ'nün psikolojik yard?m aray???nda kendini damgalama yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenilirlik

Yard?m Aramada Kendini Damgalama Ölçe?i'nin iç tutarl?l???, güvenirlik çal??malar? kapsam?nda incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s? olarak **Cronbach Alfa** (α) de?eri hesaplanm??t?r.

Elde edilen **Cronbach Alfa** katsay?s? $\alpha = .90$ olarak bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?, ölçe?i olu?turan maddelerin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte yeterli güvenirlik düzeyine sahip oldu?unu göstermektedir. Bu sonuç, ölçe?in ara?t?rma ve uygulamada kullan?labilecek düzeyde sa?lam oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri, **faktör analizi** yöntemleriyle belirlenmi?tir. Yap?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) çal??malar?, ölçe?in 25 maddeden olu?an iki faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Bu iki faktörlü yap?, orijinal SSOSH ölçe?inin teorik çerçevesiyle uyumlu olup, Türk kültürü ba?lam?nda da kendini damgalama bile?enlerinin ayr??abilirli?ini desteklemektedir. DFA sonuçlar?, modelin veri ile iyi bir uyum sergiledi?ini ve ölçe?in yap?sal geçerli?ini kesinle?tirdi?ini göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: **5'li Likert Tipi** Derecelendirme

Dil: Türkçe

Ö?e Say?s?: 25 Madde

Faktör Say?s?: 2 Faktör

Puanlama Sistemi: 1 (Hiçbir Zaman), 2 (Nadiren), 3 (Bazen), 4 (S?kl?kla), 5 (Ço?u Zaman)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Uyarlama çal??mas? üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r.)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kin ve Yeti?kin

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Yard?m Arama Engelleri, Ruh Sa?l???, Psikolojik Dan??manl?k, **?ç Tutarl?l?k**, Likert Ölçe?i, Yap?sal E?itlik Modellemesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevgi Sezer

Sorumlu Yazar ?leti?im E-postas?: sevgisezer2012@gmaii.com

?leti?im ve ?zinler

Ölçe?in orijinal geli?tiricileri taraf?ndan belirlenen kullan?m ko?ullar? geçerlidir. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ili?kin bilimsel çal??malar için Sevgi Sezer ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: 2013 (Türkçe Uyarlama Çal??mas?)

Ölçe?in kaynak makalesine ait orijinal link burada bulunmaktad?r: proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradad?r: self-stigma-of-seeking-help-scale-ssosh-toad.pdf

Referanslar

Sezer, S., & Kezer, F. (2013). The reliability and validity of Self Stigma of Seeking Help Scale (SSOSH) in a Turkish sample. *Dü?ünen Adam, 26(*2), 148-156.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yard?m Aramada Kendini Damgalama Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için burada listelenmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM